

Wanden vol grafische juweeltjes

door
Rinze Brandsma
rinze.brandsma@bndestem.nl

BREDA - Stel je voor: een hele grote wand vol met zo'n 3500 betaalkaarten, telefoonkaarten, klanten-, lidmaatschaps- en kortingskaarten. 'Plastic geld', veelkleurig als een regenboog. Iedereen sjuwt er permanent mee rond, al gauw tussen de vijftien en twintig stuks. Tel ze maar na in je beurs of portemonnee.

Alleen al voor die wand zou je naar het Graphic Design Museum moeten gaan. De wand, *Credit on Color*, is eigenlijk het slotstuk van drie nieuwe tentoonstellingen in het Bredase museum, die vanmiddag geopend worden.

De kaarten, stuk voor stuk grafische ontwerpen op de wereldwijde standaardmaat van 85,60 bij 53,98 mm, zijn voor het eerst in het museum bij elkaar gebracht. Grafische juweeltjes zijn het soms, toegepaste kunst op klein formaat, voor dagelijks gebruik. 'Ze bepalen mede jouw identiteit', zeggen de tentoonstellingmakers.

Ze zijn op kleur gerangschikt, in feestelijke banen die caleidoscopisch over de wand lopen. De chips en hologrammen glinsteren, je blijft kijken en herkennen.

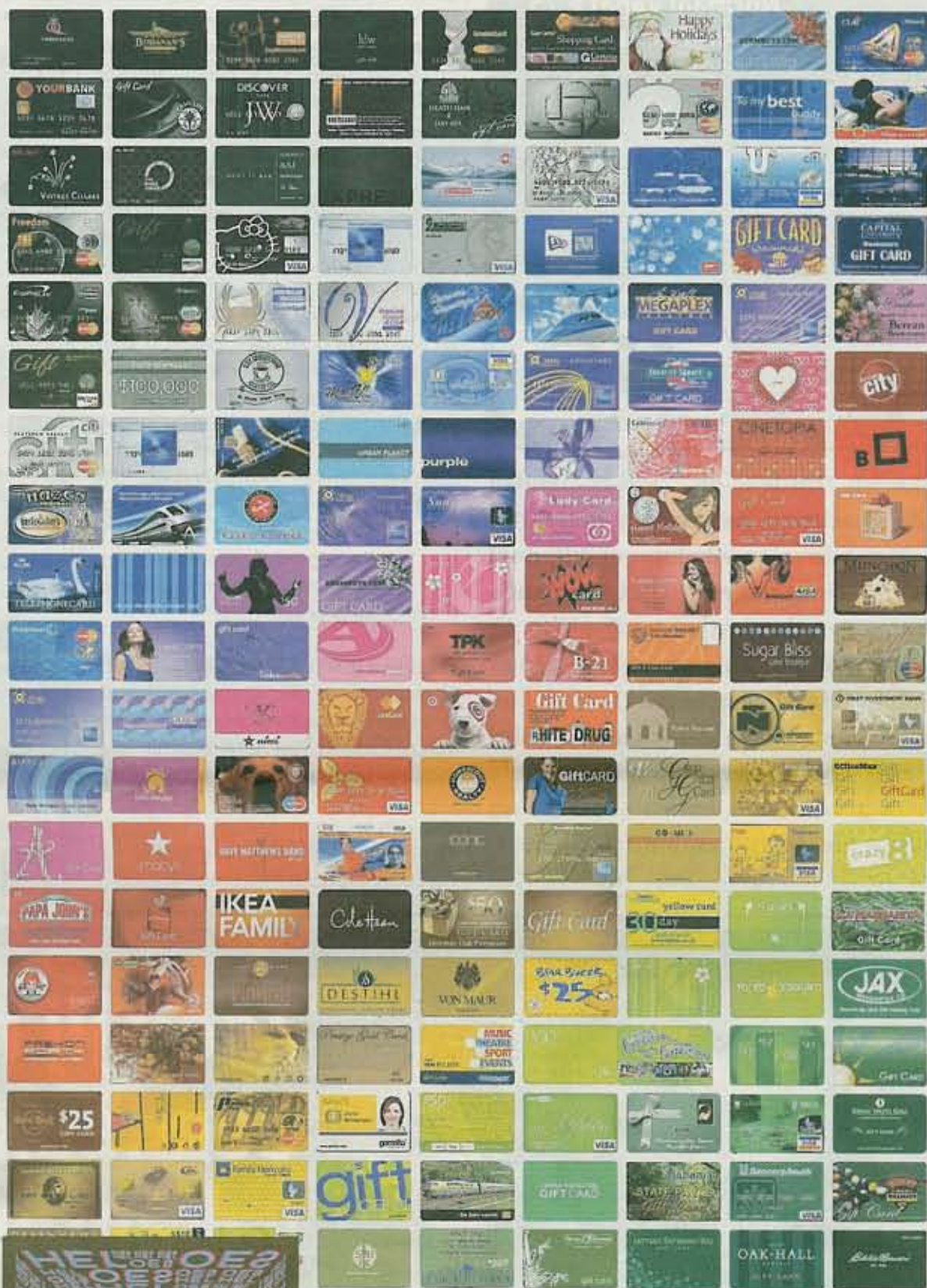
Op de wand er tegenover zijn er 52 op een rijtje geplakt en wordt uitgelegd wie ze heeft ontworpen en waar ze voor zijn. Zoals de overbekende bonuskaart, klantenkaarten van winkels, betaalkaarten van banken (daar begon het allemaal ooit mee), credit cards, CJP, lidmaatschapspassen van bijvoorbeeld ANWB, vriendenpassen van musea: allemaal kaartjes die een waarde vertegenwoordigen. In Amerika zijn ze een van de oorzaken van de huidige kredietcrisis.

Vanaf vandaag zijn er in het museum voor grafisch ontwerp - dat meteen het 1-jarig bestaan viert - meer van die fascinerende wanden vol met duizenden uitingen van de grafische kunsten te zien. Want het museum maakt serieus werk van het opbouwen van een zo compleet mogelijk bestand van het naoorlogse ontwerpvak in Nederland.

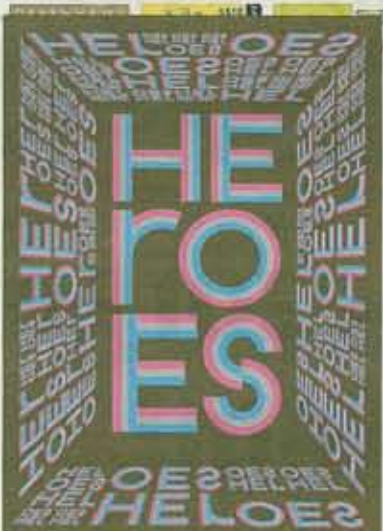
Die deelexpositie heet *Dutch Design Database* en bestaat in een van de grote zalen alle wanden, vloer en plafond. Op de wanden zijn (delen van) huisstijlen, logo's, boekontwerpen, platenhoezen, posters, verpakkingen en merken aangebracht.

Het zijn 17.000 thumbnails, miniatuurafbeeldingen uit databestanden. Ze geven een intrigerende indruk van de omvang en diversiteit van het vakgebied van het grafisch ontwerp.

Op de vloer en het plafond lopen tijdlijnen, die belangrijke gebeurtenissen uit de grafische wereld laten zien. Zoals de introductie van Apple computers, printers, typografische ontwikkelingen, oprichting van bureaus. En de uurtarieven plus jaarsalarissen van de ontwerpers in ons land. Een monnikenwerk om al die stukjes grafische vormgeving op te plakken: wekenlang zijn ze er als secure tegelzeters in de museumruimtes mee bezig geweest. Uiteraard is er ook de mogelijkheid om op een 'virtuele muur'

Een wand vol pasjes: onderdeel van de expositie *Credit on Color*.

Een van de tapijten van Thonik.

via de computer grafisch ontwerp uit dat databestand aan te klikken en te projecteren, inclusief alle achtergrondinformatie. Mieke Gerritzen, directeur van het museum: „Tot de jaren negentig was het grafisch werk nog vooral fysiek. Op papier, als drukwerk, tekeningen, ontwerpen. Daarna werd het vak vooral digitaal. De collecties willen wij nu dus ook digitaal verzamelen, om het overzicht compleet te hebben. Veel ontwerpers hebben inmiddels al werk geupload via onze website dutchdesigndatabase.com. Wij kunnen nu

Drie grafische exposities

- ▶ Tentoonstellingen *Dutch Design Database*, *Credit on Color* (betaal-, klanten- en kortingskaarten) en *Thonik: Made in China, Made by You*
- ▶ Graphic Design Museum Breda
- ▶ Dinsdag t/m zondag 10-17 uur
- ▶ Opening vanmiddag 16 uur door Paul Schnabel, directeur Sociaal en Cultureel Planbureau, en door Jan Marijnissen, oud-fractievoorzitter SP
- ▶ Thonik te zien t/m 27 september, de andere tot januari 2010
- ▶ Ook: *Viral Movie Museum*, digitale (campagne)filmpjes die je persoonlijk kunt maken
- ▶ Ook: *Print on demand*, om zelf je eigen catalogus met studiowerk van Thonik te drukken
- ▶ www.graphicdesignmuseum.com

in onze tentoonstelling een veel completer beeld laten zien." Die deelexpositie toont ook hoe de grafische vormgevingsbranche in ons land zich ontwikkelde. Rond 1950 telde ons land ruim honderd grafische ontwerpers. Zestig jaar later zijn meer dan vijfduizend mensen actief in die bedrijfstak. Zo'n 180 bureaus hebben een omzet van ruim vierhonderd miljoen euro. De derde tentoonstelling draait om de ontwerpen van het Nederlandse ontwerp bureau Thonik. Dat kreeg vooral bekendheid met

zijn werk voor de Socialistische Partij. Die SP-uitingen rondom voormalig partijleider Jan Marijnissen en de tomaat worden geëxposeerd. Maar minstens zo boeiend zijn de grote vloerkleden die Thonik in China liet maken van grafische ontwerpen, voor een expositie in Sjanghai. Mieke Gerritzen: „Vijftien grote kleden, voor het eerst in Nederland te zien. Een heel oud medium dat opnieuw wordt ingezet." Het publiek mag er op lopen en liggen, maar wel met beschermende slofjes aan.